

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1996-1997

16 december 1996

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer **Luk Van Nieuwenhuysen** –

**houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 november 1991
houdende uitvoering van het decreet van 19 juni 1978
betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur en Sport
uitgebracht door mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh**

Zie :

150 (1995-1996)

– Nr. 1 : Voorstel van decreet

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Louis Bril.

Vaste leden : de heren Joachim Coens, Hugo Marsoul, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Walter Vandebossche, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Louis Bril, Jozef Browaeys, Marino Keulen ;

mevrouw Kathy Lindekens, de heer Michiel Vandebussche, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh ;

de heren Frank Creyelman, Emiel Verrijken ;

mevrouw Nelly Maes ;

de heer Jos Stassen.

Plaatsvervangers :

mevrouw Brigitte Grouwels, de heren Eddy Schuermans, Gilbert Vanleenhove, Marc Van Peel, Hugo Van Rompaey ;

de heren Freddy Feytons, mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heer Dirk Van Mechelen ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke, Tuur Van Wallendael ;

de heren Pieter Huybrechts, Felix Strackx ;

de heer Herman Lauwers ;

de heer Jos Geysels.

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur en Sport besprak op 8 oktober en 5 december 1996 het voorstel van decreet van de heer Luk Van Nieuwenhuysen houdende wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 13 november 1991 houdende uitvoering van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk.

I. TOELICHTING DOOR DE HEER LUK VAN NIEUWENHUYSEN

De heer Luk Van Nieuwenhuysen geeft toelichting bij het voorstel van decreet. Hij verklaart dat artikel 18, § 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 13 november 1991 houdende uitvoering van het decreet van 19 juni 1978 betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk, stipuleert dat de actuele collectie boeken in iedere openbare bibliotheek in Vlaanderen voor ten minste 75% moet zijn samengesteld uit Nederlandstalige werken. Bijgevolg kan zij tot 25% van de collectie anderstalige werken bevatten.

Hij stelt dat in een aantal gemeenten die bloot staan aan een sterke verfransingsdruk, echter gebruik wordt gemaakt van dit artikel om de Franstalige collectie maximaal op te vullen. In twee faciliteitengemeenten, namelijk Wezembeek-Oppem en Wemmel, werden zelfs overtredingen vastgesteld van dit besluit.

Om deze misbruiken tegen te gaan wil de indiener van het voorstel van decreet het aandeel anderstalige werken in de openbare bibliotheken terugdringen ten voordele van het Nederlandstalige werk én een diversiteit waarborgen in het aanbod van de niet-Nederlandstalige collectie. Bovendien wil hij in de gemeenten met faciliteiten voor Franstaligen de openbare bibliotheken verbieden om nog over een Franstalige collectie te beschikken. De inwoners van deze gemeenten hebben volgens de spreker in de nabije omgeving mogelijkheden genoeg om zich van Franstalig werk te bevoorraden.

II. ALGEMENE BESPREKING

De minister stelt dat de Vlaamse regering dit voorstel afwijst. Hij verduidelijkt dat het bibliotheekdecreet een open karakter heeft waarbij men niet gevisieerd is op de eigen taalgroep. Bovendien kondigde de minister reeds aan dat hij het bibliotheekdecreet in zijn globaliteit zal herzien met het oog op een meer kwaliteitsgerichte invulling. Ook de andere Commissieleden wijzen het voorstel van decreet af. Verschillende leden vinden vooral de laatste deelzin van artikel 2 "...met uitsluiting van Franstalige werken." stuitend. Zij menen dat dit getuigt van een zekere krampachtigheid in het ideeëngoed van de indiener.

De heer Marino Keulen stelt in dit kader dat het voorstel van decreet een zuiver ideologisch werkstuk is. Het voorstel staat zijns inziens totaal haaks op de huidige ontwikkelingen van mundialisering. Multiculturele accenten komen dagdagelijks meer en meer aan bod. Bovendien is de procentuele verdeling van de aandelen uitdrukkelijk in het uitvoeringsbesluit opgenomen met een substantiële bevoordeling van 75% voor het Nederlandstalige werk dat daardoor helemaal niet in de verdrukking komt zoals de indiener van het voorstel van decreet laat uitschijnen. Als er zich toch overtredingen zouden voordoen, dan dient de Vlaamse regering volgens de spreker zijn verantwoordelijkheid op te nemen.

De heer Jos Geysels merkt op dat het doel van het bibliotheekdecreet erin bestond om via de cultuurspreiding en de bevordering van de leescultuur zoveel mogelijk Vlamingen de gelegenheid te geven kennis te laten maken met een leescultuur. De essentie daarbij was - en die geldt ook nog vandaag - dat dit zou gebeuren in een geest van openheid, verdraagzaamheid en toegankelijkheid. Het was daarbij helemaal niet de bedoeling om een betutteling van de samenstelling van de collectie in te voeren. Het is zijns inziens dan ook belangrijk dat bepaalde oorspronkelijke Franstalige werken kunnen gelezen worden in het Frans. Deze mogen niet worden weggedrukt door het uitsluitend ter beschikking stellen van Nederlandstalige werken. Hij stelt dat het immers niet de grote Franse schrijvers geweest zijn die de ontwikkeling van de Vlaamse cultuurautonomie hebben beknot. Daarvoor zijn andere krachten verantwoordelijk.

Ook mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh sluit zich aan bij de voorgaande sprekers. Het voorstel van decreet gaat volgens haar helemaal in tegen waar een cultuurbeleid voor staat. Het voorstel van decreet bepaalt immers dat de Vlaming nog enkel Nederlands zou mogen lezen, en eventueel elk mogelijk werk in een of andere vreemde taal, maar geen werk dat in het Frans is gesteld, wat nochtans de tweede taal van het land is. Zij vindt dit voorstel dan ook onbetamelijk.

Volgens de heer Hugo Marsoul wil de indiener blijkbaar een monocultuur creëren in de faciliteitengemeenten. De uitsluiting van de Franstalige werken is een vorm van zuivere censuur. Men beperkt volgens de spreker daardoor de intellectuele vorming van de inwoners van deze gemeenten.

De heer Joachim Coens wijst erop dat er ook een deel authentieke Vlaamse cultuur door schrijvers als Maeterlinck en Verhaegen werd opgetekend. Het gevolg van het voorstel van decreet zou zijn dat de Vlaming die werken over zijn eigen cultuur wil lezen, naar een Franstalige bibliotheek zou moeten gaan.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen repliceert dat het voorstel van decreet niets te maken heeft met de inhoudelijke werking van de bibliotheken. Het doel is het aanbod van Nederlandstalig werk op te krikken, en meer bepaald in de faciliteitengemeenten waar de bereikbaarheid van Franstalig werk zeer groot is. Dit is volgens hem toch geen vorm van bekrompenheid. Hij wil tevens met dit voorstel van decreet een einde stellen aan het misbruik van de Vlaamse subsidiegelden in deze faciliteitengemeenten. Hij benadrukt dat bepaalde gemeenten het aandeel Franstalige werken hebben opgetrokken tot meer dan de toegelaten 25%. Hij stelt vast dat men daar blijkbaar geen bezwaar tegen heeft en dat de minister tot op heden nog steeds niets daartegen ondernomen heeft. Om deze misbruiken in te tomen beperkt de spreker zich trouwens tot de faciliteitengemeenten omdat de bereikbaarheid voor Franstalige werken daar veel groter is.

III. STEMMING

Alle artikelen alsook het voorstel van decreet in zijn geheel, worden met 12 stemmen tegen 1 verworpen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Gracienne VAN NIEUWENBORGH Louis BRIL
